



АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне юридичне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-20-76

До реєстр. № 3602
(друге читання)

ЗАУВАЖЕННЯ

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо уточнення переліку суб'єктів декларування для цілей фінансового контролю»

У Головному юридичному управлінні проаналізовано проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо уточнення переліку суб'єктів декларування для цілей фінансового контролю», підготовлений Комітетом з питань антикорупційної політики для розгляду Верховною Радою України в другому читанні.

Як зазначено в пояснювальній записці, метою законопроекту є забезпечення конституційних гарантій незалежності адвокатури та усунення невизначеності стосовно наявності чи відсутності обов'язків у членів органів адвокатського самоврядування щодо заповнення та подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Для реалізації вказаної мети законопроектом пропонується зокрема викласти в новій редакції підпункт «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», яким визначити, що особами, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування є зокрема, особи, які входять до складу конкурсних, дисциплінарних, атестаційних комісій, утворених відповідно до закону державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування або при таких органах (крім іноземців-нерезидентів, які входять до складу таких комісій), до складу Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», і при цьому не є особами, зазначеними у

пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої цієї статті».

Тобто, умовою застосування зазначеної норми до відповідних осіб є факт їх членства у конкурсних, дисциплінарних та атестаційних комісіях, утворених відповідно до закону державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування або при таких органах. Проте запропоноване формулювання змісту підпункту «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» щодо визначення кола суб'єктів, на яких поширюється дія Закону, охоплює широке коло осіб, які не займають посад в органах державної влади, органах влади Автономної Республіки Крим чи органах місцевого самоврядування, однак перебувають у складі відповідної комісії. Запропонована редакція допускає розширене тлумачення та не виключає неоднозначних інтерпретацій під час правозастосовчої практики. Проте, слід зазначити, що Конституційний Суд України неодноразово наголошував на «важливості вимог визначеності, ясності і недвозначності юридичної норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі» (абзац перший підпункту 3.3. пункту 3 мотивувальної частини Рішення КСУ № 3-р/2019).

Разом з тим, «юридичні конструкції норм права (дефініції, диспозиції), які не дають змоги їхнім адресатам – фізичним особам, що провадять діяльність, пов'язану із запобіганням, протидією корупції, чітко з'ясовувати свої обов'язки щодо подання декларації, повною мірою визначати свою поведінку та передбачати наслідки своїх дій, в окремих випадках можуть призвести до довільного тлумачення положень законів органами державної влади. А це вже може спричинити сваволю в притягненні фізичних осіб до юридичної відповідальності, зумовити настання для них інших негативних правових наслідків» (абзац 6 підпункту 3.3 пункту 3 мотивувальної частини Рішення КСУ № 3-р/2019).

Це саме стосується і запропонованих змін до частини шостої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» щодо кола осіб, які входять до складу конкурсних, кваліфікаційних, дисциплінарних, атестаційних комісій недержавних організацій професійного самоврядування (саморегулювання) і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпунктах «а» і «в» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, але на яких не поширюється дія цього ж Закону.

До того ж згідно з пунктом 2 розділу II «Прикінцеві положення» законопроекту Кабінет Міністрів України у тримісячний строк має розробити та прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону, а також привести свої нормативно-правові акти та забезпечити приведення іншими центральними органами виконавчої влади відповідних нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом. Відтак, з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання

корупції» щодо уточнення переліку осіб, які входять до складу конкурсних, кваліфікаційних, дисциплінарних, атестаційних комісій недержавних організацій професійного самоврядування (саморегулювання) для цілей фінансового контролю» виникне ситуація, за якої протягом певного часу існуватиме суттєва прогалина в правовому регулюванні відповідних суспільних відносин, що ускладнить чи унеможливить реалізацію окремих положень Закону.

Узагальнюючий висновок: законопроект може бути прийнятий у другому читанні з урахуванням зауважень Головного юридичного управління.

Перший заступник
керівника Головного управління

А. НИЖНИК



ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Нижник Аркадій Іванович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000088C228001B669900
Дійсний до: 16.09.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 07/02-2021/332647 від 28.10.2021



689535